

Steponkus & Co FM AB akcininkams

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA APIE Steponkus & Co FM AB FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINĮ, METINIŲ PRANEŠIMĄ IR SOCIALINIŲ KLAUSIMŲ ATASKAITĄ 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

2018 m. vasario 23 d.

Vilnius

I. IŽANGINĖ DALIS

1. Audito ataskaita parengta vadovaujantis Lietuvos auditorių rūmų prezidiumo 2017 m. gegužės 11 d. nutarimu Nr. 10.9.1 patvirtintais „Audito ataskaitos reikalavimais“, kurių turinys pateikiamas atitinkamo ataskaitos skirsnio preambulėje.

Šie Reikalavimai parengti įgyvendinant Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo (toliau – audito įstatymo) 38 straipsnio 4 punkto, 68 straipsnio 3 dalies ir 73 straipsnio 12 punkto nuostatas.

2. Audito ataskaitoje yra pateikti tik tie reikšmingi dalykai, kuriuos auditorius pastebėjo atlikdamas finansinių ataskaitų auditą, ir aptariami audito metu nustatyti audituojamos įmonės valdymui ar priežiūrai svarbūs dalykai;

3. Auditorius yra nepriklausomas nuo audituojamos įmonės, kaip nurodyta 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos (toliau-ES) reglamento (toliau – Reglamentas) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2005/909/EB (toliau – Reglamento) 11 straipsnio 2 dalies a punkte.

4. Mes atlikome Steponkus & Co FM AB (toliau – Įmonė) 2017 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų, parengtų pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (toliau-TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje, kurias sudaro 2017 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita ir tą dieną pasibaigusią metų pelą (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita, pinigų srautų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Kadangi Įmonė priklauso viešojo intereso įmonių statusui, rengiant šią ataskaitą buvo atsižvelgta į Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo, Lietuvos banko valdybos nutarimų ir kitų finansų maklerio įmonių veiklą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus.

5. Mes patvirtiname, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius ir audito įmonė, atliekantys teisės aktų nustatytą auditą, nepriklausomi nuo Įmonės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą „Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą“ (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvoje, ir laikėsi kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos audito įstatymu ir TBESV kodeksu.

6. Audito ataskaitoje yra pateikti tik tie reikšmingi dalykai, kuriuos pastebėjome audito metu, ir aptariami audito metu nustatyti Įmonės valdymui ar priežiūrai svarbūs dalykai. Planuojant ir atliekant finansinių ataskaitų auditą nėra siekiama nustatyti visus Įmonės valdymui ar priežiūrai svarbius dalykus, todėl audito metu paprastai nenustatomi visi tokie dalykai.

7. Ši audito ataskaita skiriama išskirtinai Steponkus & Co FM AB akcininkams ir valdybos bei Lietuvos banko priežiūros tarnybos naudojimui ir negali būti naudojama kitiems tikslams. Ši ataskaita negali būti pateikta jokiai trečiai šaliai be išankstinio rašytinio J. Bareišos individualios audito įmonės sutikimo, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytus privalomus audito ataskaitos pateikimo atvejus.

8. Už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę pagal TFAS yra atsakinga Įmonės vadovybė. Mūsų pareiga – apie šias finansines ataskaitas pareikšti nuomonę, pagrįstą atliktu auditu.

9. Įmonės vadovybė pateikė mums rašytinį pareiškimą, kad ji:

1) įvykdė savo pareigas dėl finansinių ataskaitų rengimo pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą bei TFAS, priimtus taikyti Europos Sąjungoje;

2) pateikė auditoriui visą reikiamą informaciją ir kad kitų reikšmingų, finansinėse ataskaitose neatspindėtų, teisių ir įsipareigojimų Bendrovė neturi;

3) pripažįsta savo atsakomybę už vidaus kontrolės, skirtos apgaulėi aptikti bei jos prevencijai, sukūrimą, diegimą ir priežiūrą;

4) auditoriui atskleidė rizikos, kad finansinės ataskaitos gali būti reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės, vadovybės vertinimo išvadas;

5) auditoriui atskleidė jiems žinomus ar įtariamus apgaulės atvejus, kurie galėjo turėti įtakos Bendrovei ir su kuriais yra susiję vadovybė, darbuotojai, kuriems tenka svarbus vaidmuo vykdant vidaus kontrolę, kiti asmenys, kai apgaulė galėtų daryti reikšmingą poveikį finansinėms ataskaitoms;

6) auditoriui atskleidė visus jiems žinomus tariamos ar įtariamos apgaulės atvejus, kurie daro įtaką finansinėms ataskaitoms ir apie kuriuos juos informavo darbuotojai, buvę darbuotojai, analitikai, priežiūros institucijos ar kiti.

7) patvirtina, jog laikosi ir visiškai įgyvendina visų Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimus.

10. Atlikdami auditą, vadovavomės profesiniu skepticizmu ir prielaida, kad už valdymą atsakingi asmenys yra kompetentingi, sąžiningi ir elgiasi garbingai ir atsakingai.

II. AUDITO ATLIKIMO METODIKA, APIMTIS IR LAIKAS

11. Toliau nurodyti Reglamento 11 straipsnio „Papildoma ataskaita audito komitetui“ 2 dalies punktai reikalauja, kad audito ataskaitoje turi būti aptarti šie dalykai:

„b) jei teisės aktų nustatyta auditą atliko audito įmonė, ataskaitoje nurodomas kiekvienas atliekant auditą dalyvavęs pagrindinis audito partneris;

Auditą atliko J. Bareišos individuali audito įmonė ir jos vienintelis audito partneris Jonas Bronislovas Bareiša.

„c) jei teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė ėmėsi priemonių, kad kurią nors jo (jos) veiklos dalį atliktų kitas tam pačiam tinklui nepriklausantis teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, arba pasinaudojo išorės ekspertų darbu, ataskaitoje tai nurodoma ir patvirtinama, kad teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė iš to kito teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės ir (arba) išorės eksperto gavo jų nepriklausomumo patvirtinimą“;

Kitos audito įmonės arba kiti audito partneriai atliekant auditą nedalyvavo.

„e) įtraukiamas audito apimties ir laiko aprašymas“;

Įmonės Finansinės būklės ataskaitoje nurodyta:

1) Bendra turto suma 2017 m. gruodžio 1 d. - 6.094.659 EUR, iš kurios pinigai, jų ekvivalentai ir lėšos bankuose 947.093 EUR arba 15,5 proc., paskolos ir išankstiniai mokėjimai - 5.068.696 EUR arba 83,2 proc., kitos gautinos sumos atitinkamai 75.030 EUR ir 1,2 proc., materialusis turtas - 3.840 EUR ir 0,1 proc.

Atsižvelgiant į pirmiau nurodytų sumų reikšmingumą, audito metu buvo atliktos visos atitinkamuose tarptautiniuose audito standartuose nustatytos audito procedūros, susijusios su pinigų, paskolų ir išankstiniai mokėjimų straipsniais. Tokiu būdu bendra turto audito apimtis sudarė 98,7 proc. bendros turto vertės 2017 m. gruodžio 31 d.

2) Nuosavybės, mokėtinų sumų ir įsipareigojimų dalyje - Išleisti ne nuosavybės vertybiniai popieriai 833.820 EUR arba 13,7 proc. bendros sumos, Kitos mokėtinios sumos ir įsipareigojimai atitinkamai 5.066.980 EUR arba 83,1 proc., apmokėtasis kapitalas -348.000 EUR ir 5,7 proc., kiti rezervai - 9.733 EUR ir 0,2 proc. Nepadengto nuostolio suma 2017 m. gruodžio 1 d. sudarė - 164.205 EUR. (minus 2,7 proc.).

Audito metu buvo atliktos visos atitinkamuose tarptautiniuose audito standartuose nustatytos audito procedūros, susijusios su išleistais ne nuosavybės vertybiniais popieriais, Kitomis mokėtinomis sumomis ir įsipareigojimais, kurie sudaro 96,8 proc.

Be to, audito metu buvo atliktos atitinkamos audito procedūros siekiant nustatyti ar teisingai apskaičiuotos Įmonės 2017 metais uždirbtos pajamos bei padarytos sąnaudos bei veiklos finansinių rezultatų už 2017 metus teisingumas.

Pirmiau nurodytoms procedūroms kokybiškai atlikti buvo skiriamas laikas, kurio panaudojimas pagal visas audito procedūras tiksliai nurodytas atitinkamame audito darbo dokumente, parengtame šiam auditui. Mūsų nuomone, šioje ataskaitoje teikti informaciją apie tai kiek ir kokiam tikslui auditorius panaudojo savo darbo laiką yra neaktualu, nes audituojamų Finansinės būklės ataskaitos audituojamų straipsnių kiekis yra mažas, o Pelno (nuostolių) ir kitų pajamų ataskaitoje nurodytos sumos nėra didelės. Prireikus, tokie duomenys bus nedelsiant pateikti.

„f) jei buvo paskirtas daugiau nei vienas teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, apibūdinama, kaip paskirstomos funkcijos tarp teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir (arba) audito įmonių“;

Finansinių ataskaitų auditą atliko vienas auditorius.

„g) aprašoma naudota metodika, nurodant, be kita ko, kurios balanso kategorijos buvo patikrintos tiesiogiai ir kurios kategorijos buvo patikrintos taikant sistemos arba kontrolės priemonių testus, taip pat paaiškinant pagrindinių testų ir kontrolės priemonių testų svertinius svyravimus, palyginti su ankstesniais metais, net jei ankstesniais metais teisės aktų nustatyta auditą atliko kitas teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė“;

Planuojant auditą atidžiai ir išsamiai buvo išnagrinėti pagrindiniai Finansinės būklės ataskaitos straipsniai kurių metu buvo atlikta audituojamų ataskaitos straipsnių atranka, juos paskirstant į auditui reikšmingus ir nereikšmingus straipsnius. Po šios atrankos auditoriaus profesiniu sprendimu buvo atrinkti tie šios ataskaitos straipsniai, kurie privalėjo būti audituojami tiesiogiai, t. y. tikrinant apskaitos dokumentus, įrašus atitinkamuose apskaitos registruose, pasitelkiant banko įstaigų, skolininkų ir kreditorių rašytinius patvirtinimus apie apskaitoje ir finansinėse ataskaitose pateiktą sumų realumą ir jų atitikimą atitinkamiems teisės aktams, reglamentuojantiems apskaitos tvarkymą, finansinių ataskaitų rengimą ir jų auditą pagal tarptautinius audito standartus.

Tiesioginiu buvo audituojamos piniginės lėšos, gautinos ir mokėtinos sumos, sudaryti sandoriai, įskaitant finansinius, tikrosios vertės nustatymas ir kai kurios kitos svarbios pozicijos.

Kai kurie straipsniai buvo patikrinti taikant sistemos arba kontrolės priemonių testus. Tokiu būdu įvertinome galimai reikšmingo iškraipymo rizikas, pažeidžiamas sritis, vidaus kontrolės sistemos funkcionavimo, buhalterinės apskaitos tvarkymo ir finansinės atskaitomybės rengimo ir kai kurių kitų straipsnių arba su jais susijusių vadovybės priimtų sprendimų būtinumui, objektyvumui ir efektyvumui.

Šios įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditą, pradedant nuo 2014 metų, atlieka ta pati audito įmonė ir tas pats atsakingas auditorius, todėl galime atsakingai pareikšti, jog esminių pokyčių, vertinant pagrindinių testų ir kontrolės priemonių testų svertinius svyravimus, palyginti su ankstesniais metais, 2017 metais nebuvo.

„h) atskleidžiamas kiekybinis reikšmingumo lygis, taikytas siekiant atlikti teisės aktų nustatyta finansinių ataskaitų kaip visumos auditą, ir, kai taikoma, reikšmingumo lygis arba lygiai, taikytas konkrečių sandorių grupių sąskaitų likučiams arba atskleidimui, taip pat atskleidžiami kokybiniai veiksniai, į kuriuos buvo atsižvelgta nustatant reikšmingumo lygį“;

Mūsų nuomone, atsakymas į šį reikalavimą yra pateiktas „g“ punkte, nes audito atranka sudarė daugiau kaip 90 proc.

„n) atitinkamais atvejais nurodoma, kokią su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatyta auditu susijusių audito veiklą atlieka trečiosios šalies auditorius (-ai), teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius trečiosios šalies audito subjektas arba audito įmonė, nepriklausantys tam pačiam tinklui kaip konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditorius“;

Šis reikalavimas neaktualus, kadangi audituojama įmonė konsoliduotųjų finansinių ataskaitų per visą savo veiklos laikotarpį nesudarinėjo, nes tam nebuvo juridinio pagrindo.

12. Be to, šioje audito ataskaitos dalyje turi būti pateikta tokia informacija:

„12.1. patvirtinimas, kad atlikdamas finansinių ataskaitų auditą auditorius vadovavosi tarptautiniais audito standartais“;

Auditą mes atlikome pagal Tarptautinius audito standartus.

„12.2. kiti tikrinamojo pobūdžio atlikti darbai, jei be finansinių ataskaitų audito auditorius atliko kitus tikrinamojo pobūdžio darbus“.

Be finansinių ataskaitų audito auditorius kitų tikrinamojo pobūdžio darbų neatliko. Tokie darbai nebuvo numatyti ir audito atlikimo sutartyje.

III. AUDITORIAUS IŠVADOS MODIFIKAVIMO PRIEŽASČIŲ APRAŠYMAS

„13. Audito ataskaitos dalyje „Auditoriaus išvados modifikavimo priežasčių aprašymas“ turi būti pateikiama informacija apie auditoriaus išvadą, nurodant, ar ji buvo modifikuota. Jei auditoriaus išvada buvo modifikuota, reikia nurodyti sąlyginės nuomonės, neigiamos nuomonės, atsisakymo pareikšti nuomonę bei dalyko pabrėžimo pastraipos atitinkamas priežastis ir jas plačiau aprašyti, negu pateikta auditoriaus išvadoje:

13.1. dėl apimties apribojimo turėtų būti pateikiama informacija apie dalykus, kurie atskirai arba kartu apribojo auditoriaus darbo apimtį, taip pat informacija apie galimus finansinių ataskaitų pataisymus, kuriuos galbūt būtų tekę atlikti, jei tokių apribojimų nebūtų buvę;

13.2. dėl nesutarimų su audituojamos įmonės vadovybe turėtų būti pateikiama informacija apie dalykus, kurie atskirai arba kartu yra reikšmingi finansinėms ataskaitoms ar turėjo įtakos auditoriaus išvadai;

13.3. dėl audituojamos įmonės veiklos tęstinumo prielaidos tinkamumo turėtų būti pateikiama informacija apie reikšmingus neapibrėžtumus, susijusius su nustatytais įvykiais ar sąlygomis, kurie atskirai arba kartu galėtų kelti didelių abejonių dėl audituojamos įmonės gebėjimo tęsti veiklą, įskaitant Reglamento 11 straipsnio 2 dalies i punkte nurodytą informaciją:

„i) nurodomi ir paaiškinami atliekant auditą nustatytų įvykių arba aplinkybių, kurios gali kelti didelių abejonių dėl įmonės sugebėjimo toliau užtikrinti veiklos tęstinumą, vertinimai ir ar dėl jų atsiranda reikšmingas netikrumas, taip pat pateikiama visų garantijų, patvirtinimo laiškų, viešųjų intervencijų ir kitų paramos priemonių vykdymo įsipareigojimų, į kuriuos atsizvelgta vertinant veiklos tęstinumą, santrauka“;

13.4. dėl kitų modifikavimo priežasčių turėtų būti pateikiama informacija apie dalykus, lėmusius modifikuotą auditoriaus išvadą“.

Auditoriaus išvada apie Bendrovės 2017 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų rinkinį, parengta vadovaujantis 700 Tarptautiniu audito standartu (TAS) ir kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, reglamentuojantiems buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę, ir TFAS, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, kurie nustato reikalavimus auditoriaus nuomonei bei išvados turiniui ir formai.

Mūsų audito išvada apie Bendrovės 2017 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų rinkinį yra nemodifikuota.

IV. FINANSINĖS ATASKAITOS IR PASIŪLYMAI JŲ TOBULINIMUI

„14. Be Reglamento 11 straipsnio 2 dalies l, m punktuose ir p punkto ii–iii papunkčiuose reikalaujamos pateikti informacijos, audito ataskaitos dalyje „Finansinės ataskaitos ir pasiūlymai jų tobulinimui“ turi būti pateikiama informacija apie:

14.1. audituojamos įmonės taikomos apskaitos politikos atitiktį finansinių ataskaitų sudarymo tvarkai, pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos teisės aktams, reglamentuojantiems buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą, tarptautiniams finansinės atskaitomybės standartams, ir pateikiami auditoriaus pasiūlymai finansinių ataskaitų tobulinimui, siekiant padaryti jas išsamesnes (siūlymai dėl segmentų išskyrimo, dėl finansinių ataskaitų papildymo papildomomis eilutėmis ir pan.).

14.2. m) konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatyto audito atveju paaiškinama konsolidavimo apimtis ir audituojamos įmonės taikyti neįtraukimo kriterijai, taikomi nekonsoliduojamoms įmonėms (jei jų esama), taip pat ar tie taikyti kriterijai atitinka finansinės atskaitomybės tvarką;

14.3. ii) bet kokie svarbūs klausimai, kilę atliekant teisės aktų nustatytą auditą, kurie buvo aptarti arba dėl kurių susirašinėjama su vadovybe, ir

14.4. iii) bet kokie kiti atliekant teisės aktų nustatytą auditą kilę klausimai, kurie, profesionaliu auditoriaus vertinimu, yra svarbūs finansinės atskaitomybės proceso priežiūrai“.

Įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinys už 2017 metus parengtas pagal TFAS, įskaitant Tarptautinio finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) ar buvusio Nuolatinio aiškinimo komiteto (NAK) parengtus aiškinimus, galiojusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Įmonės valdybos 2016 m. vasario 15.d. sprendimu Nr. 5 patvirtintoje „Bendrovės apskaitos politikoje“ pakankamai aiškiai ir suprantamai apibrėžtos procedūros pagal TFAS reikalavimus.

Nuo 2015 m. spalio 1 d. visų Bendrovės ūkinių ir finansinių operacijų apskaitos tvarkymo ir finansinių bei Lietuvos banko priežiūros tarnybai teikiamų ataskaitų rengimo darbus pagal 2015 m. spalio 29 d. sutartį Nr. AV-15/15 atlieka buhalterinės apskaitos tvarkymo ir finansinės atskaitomybės rengimo paslaugas teikianti UAB „Visada laiku“ Šios bendrovės tvarkoma apskaita iš esmės atitinka TFAS reikalavimus.

Darydami išvadą, kad tvarkoma buhalterinė apskaita ir parengtas metinių finansinių ataskaitų rinkinys už 2017 metus iš esmės atitinka TFAS reikalavimus ir kitus teisės aktus ir atspindi tikrą ir teisingą informaciją apie Bendrovės finansinę padėtį, mes taip pat atsižvelgėme ir į tai, kad audituojamos Bendrovės tvarkomų apskaitos dokumentų kiekis nėra didelis, taip pat nėra skaitlingų sudėtingų ir daug specifinių žinių pagal TFAS reikalaujančių išskirtinių apskaitos operacijų.

Akivaizdu, kad Įmonės naujų klientų paieškos strategija grindžiama su didele rizikos tolerancija klientams, turintiems stiprią finansinę būklę. Ieškant galimybių pritraukti klientus iš kitų šalių, Įmonė iš esmės remiasi vienu pagrindiniu kriterijumi - kiek tai svarbu pinigų prevencijos požiūriu. Ypatingas dėmesys skiriamas į padidintos rizikos šalyse registruotus asmenis. Taikomas MIFID^e bei ESMA standartuose numatyti klientų skirstymo kriterijai.

Bendrovėje neišskiriami geografiniai ir verslo segmentai, nes pagrindinės veiklos operacijos vykdomos ir teikiamos paslaugas Lietuvoje.

Mes sutikome su Įmonės vadovybės vertinimu, jog nėra būtina ir reikšminga išskirti nei geografinių, nei verslo segmentų pagal veiklos rūšis.

Kitų reikšmingų pastebėjimų ir pasiūlymų finansinių ataskaitų sudarymui ir tobulinimui neturime.

V. VIDAUS KONTROLĖ

„15. Audito ataskaitos dalyje „Vidaus kontrolė“ turi būti pateikiami auditoriaus pastebėjimai apie visus svarbius trūkumus, kaip nurodyta Reglamento 11 straipsnio 2 dalies j punkte:

15.1. j) nurodomi visi svarbūs audituojamos įmonės arba, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų atveju, patronuojančiosios įmonės vidaus finansų kontrolės sistemos ir (arba) apskaitos sistemos trūkumai. Kiekvieno tokio svarbaus trūkumo atveju papildomoje ataskaitoje nurodoma, ar vadovybė ištaisė aptariamą trūkumą“.

Atlikdami auditą mes naudojome procedūras, kuriomis buvo siekiama surinkti audito įrodymų dėl finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos. Šių procedūrų parinkimas priklausė nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ir klaidos rizikos įvertinimą.

Vertindami šią riziką, mes atsižvelgėme į vidaus kontrolę, susijusią su Įmonės finansinių ataskaitų rengimu ir teisingu pateikimu, kad pasirinktume tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikšti nuomonę apie Įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą.

Vidaus kontrolės testavimo metu mes nustatėme, kad Įmonėje yra patvirtintos kai kurios vidaus Tvarkos, Taisyklės ir Politikos, skirtomis užkirsti kelią galimiems piktnaudžiavimams, išvengti Įmonės veiklą klaidinančių ar neteisingų duomenų įrašymo į buhalterinę apskaitą ar finansines ataskaitas.

Siekdami pareikšti objektyvią nuomonę apie Įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinį už 2017 metus, mes atlikome visas reikalingas audito procedūras, įvertinome visų finansinių ataskaitų sumų ir atskirų konkrečių sąskaitų likučių, ūkinių operacijų grupių ir atskleidimų reikšmingumą, surinkome audito įrodymus, prireikus, priėmėme profesinius sprendimus.

Priklausomai nuo reikšmingo iškraipymo pasitaikymo tikėtimumo, audito rizikos vertinimo, buvo planuojamos audito procedūros. Audito metu taip pat buvo įvertintas Apskaitos politikos tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Mūsų nuomone, esant nedidelėms 2017, kaip ir ankstesnių, metų finansinių ir kitų paslaugų apimtims, nedideliame apskaitos dokumentų sraute bei apskaitomų ūkinių-finansinių operacijų skaičiui, Vidaus auditoriaus pareigybės nebuvimas finansinės atskaitomybės kokybei bei klientų finansinių priemonių apsaugos užtikrinimui esminės įtakos neturėjo. Mes atsižvelgėme ir į tai, kad Buhalterinės apskaitos tvarkymo ir finansinių ataskaitų rengimo darbus atlieka profesionali UAB „Visada laiku“.

Audito metu mes nenustatėme faktų, kad Įmonės vidaus kontrolės sistema:

- 1) neužtikrina klientų pinigų ir finansinių priemonių saugumo;
- 2) naudoja klientų finansines priemones nesilaikant teisės aktuose nustatytų sąlygų, atsižvelgiant į Įmonės teikiamų finansinių paslaugų ir kitos veiklos pobūdį, mastą, sudėtingumą ir įvairovę;
- 3) neužtikrina informacinių sistemų ir duomenų apsaugą.

VI. PASTEBĖJIMAI DĖL SPECIFINIŲ REIKALAVIMŲ, NUSTATYTŲ ATSKIRUOSE TEISĖS AKTUOSE, LAIKYMOSI

16. „Audito ataskaitos dalis „Pastebėjimai dėl specifinių reikalavimų, nustatytų atskiruose teisės aktuose, laikymosi“ įtraukiama į audito ataskaitą tokiais atvejais:

„16.1. kai audituojama finansų maklerio įmonė, turi būti pateikiami auditoriaus pastebėjimai, ar ši įmonė laikėsi Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo 44 straipsnio 1 dalies reikalavimų.

Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo 44 straipsnis „Auditas“ reikalauja:

1. Audito ataskaitoje auditorius turi pateikti informaciją apie tai, ar finansų įstaiga ir finansinė grupė:

1) tiksliai ir kvalifikuotai įvertino turtą pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus;“

Šis klausimas neaktualus, nes Materialaus turto straipsnis auditui yra nereikšmingas.

„2) atliko privalomus turto vertės patikslinimus ir nurašymus;“

Šis klausimas neaktualus dėl pirmiau nurodytų priežasčių.

„3) sudarė privalomus ir būtinus kapitalus, rezervus ir atidėjinius (atidėjimus) veiklos rizikai sumažinti;“

Įmonės kapitalo rezervą sudaro akcijų priedai (nominalios vertės perviršis) arba kiti Įmonės dalyvių piniginiai įnašai už teisę turėti finansų įstaigos kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, kurie nėra įstatinio kapitalo dalis.

Kapitalo rezervas sudaromas iš pajamų skirtumo, gauto pardavus naujai išleistas įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis emisijos kaina, aukštesne nei jų nominali vertė, arba kitų finansų įstaigos savininkų piniginių įnašų už teisę turėti finansų įstaigos įstatinio kapitalo ir (arba) dalyvauti ją valdant, kurie nėra įstatinio kapitalo dalis.

Sprendimai dėl kapitalo rezervo, atidėjinių arba atidėjimų atskaitiniame laikotarpyje nebuvo priimami.

„4) laikosi Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytų kapitalo reikalavimų;“

Pastabų nėra

„5) atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus veiksmingo ir patikimo nuosavybės valdymo bei saugios ir patikimos veiklos reikalavimus;“

„6) turi tinkamas vidaus kontrolės ir informacines sistemas.“

Šie klausimai išsamiau išdėstyti šios Audito ataskaitos dalyje „Vidaus kontrolė“.

17. Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo 46 straipsnis „Auditoriaus ir audito įmonės pareigos“ reikalauja:

„3. Audito įmonė nedelsdama raštiškai praneša finansų įstaigos valdymo organams ir, gavusi jų nuomonę (komentarų) šiais klausimais, – priežiūros institucijai (jei audituojamos finansų įstaigos veiklos priežiūrą nustato Lietuvos Respublikos įstatymai), jeigu nustato faktus:

„1) dėl kurių auditorius bus priverstas atsisakyti pareikšti nuomonę apie finansų įstaigos metinių finansinių ataskaitų rinkinius arba pareikšti sąlyginę arba neigiamą nuomonę;“

Neaktualu. Audito metu tarp auditoriaus ir Įmonės vadovo susiklostė geranoriški dalykiški santykiai. Vadovui ir Įmonės darbuotojams pretenzijų neturime.

„2) liudijančius nusikalstamą veiklą, padarytus arba galinčius įvykti šiurkščius vidaus tvarkos pažeidimus;“

Tokių faktų audito metu nebuvo nustatyta.

„3) kad yra pažeisti Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai, nustatantys saugios ir patikimos veiklos reikalavimus;“

Mūsų nuomone, klausimas labai nekonkretus. Finansų ministerija, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Finansų ministerijos (ATVNT) bei Lietuvos auditorių rūmai jokių komentarų šiuo klausimu iki šiol nepateikė. Neteko aptikti ir Lietuvos banko priežiūros tarnybos ar valdybos komentarų.

„4) kad finansų įstaigos reikalavimai pagal sudarytus sandorius yra nepakankamai užtikrinti arba jos turimas (valdomas) turtas nėra pakankamai apsaugotas nuo nuvertėjimo (praradimo);“

Pastabų neturime.

„5) kad yra didesnių vidaus kontrolės sistemos trūkumų arba kontrolės nepakankamumą;“

Reikšmingų pastabų neturime.

„6) dėl kurių aiškiai skiriasi auditoriaus ir finansų įstaigos vadovų nuomonė apie sugebėjimą įvykdyti visus savo įsipareigojimus (mokumą), apie pajamas arba pelną, apie informacijos rinkimą, apdorojimą ir informacinės sistemos patikimumą arba apie finansinę apskaitą;“

Pastabų neturime.

„7) kurie gali labai paveikti finansų įstaigos finansinę būklę, jos administracinę ar apskaitos sistemas.“

Pastabų neturime.

„4. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytą pareigą audito įmonė turi ir tuo atveju, jei sužino apie nurodytus faktus atlikdama savo darbą kitoje, su šia finansų įstaiga artimais ryšiais susijusioje, įmonėje.“

Atliekant kitų Lietuvos Respublikos juridinių asmenų finansinių ataskaitų rinkinių auditą, jokios informacijos apie galimus Įmonės veiklos neigiamus faktus nebuvo aptikta.

„5. Audito įmonė gali suteikti priežiūros institucijai konsultacijas arba perspėti ją apie patikrinimo rezultatus šio straipsnio 3 dalyje nenumatytais atvejais“.

Mūsų nuomone, su Lietuvos Banko priežiūros tarnyba auditorius, prireikus, palaiko nuolatinius dalykiškus ryšius, tiesioginio bendravimo forma, informuodamas ją apie pastebėtas spragas teisės aktuose, būtinumą juos keisti ar tobulinti, stengiantis išsiaiškinti Lietuvos banko valdybos (LBV) priimtų nutarimų nuostatas, derinant kai kurias audito procedūras, atsižvelgiant į finansų maklerio įmonių veiklos specifiką, ir pan.

18. Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 79 straipsnis „Santykiai su auditoriais“ reikalauja:

„1. Auditorius, atlikdamas finansų maklerio įmonės auditą, privalo nedelsdamas raštu pranešti priežiūros institucijai apie aplinkybes ar faktus, kurie gali:

1) iš esmės pažeisti įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais nustatomos leidimų išdavimą reglamentuojančios sąlygos ar kurie konkrečiai reglamentuoja finansų maklerio įmonių veiklą, arba“

Tokių faktų nebuvo nustatyta.

„2) pakenkti finansų maklerio įmonei nenutrūkstamai vykdyti savo veiklą, arba“

Tokių faktų nebuvo nustatyta.

„3) sudaryti pagrindą atsisakyti pareikšti nuomonę apie finansines ataskaitas ar formuoti sąlyginę nuomonę.“

Atsisakyti pareikšti nuomonę apie finansines ataskaitas ar formuoti sąlyginę nuomonę nebuvo pagrindo.

„2. Auditorius taip pat privalo pranešti priežiūros institucijai apie šio straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 punktuose nurodytus faktus ir aplinkybes, kurie paaiškėja atliekant įmonės, kuri sieja glaudūs ryšiai su finansų maklerio įmone, auditą.“

Tokių faktų nebuvo nustatyta

19. Vykdydami Lietuvos banko valdybos 2012 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 03-158 patvirtintų „Finansų maklerio įmonių veiklos organizavimo taisyklių“ 71 punkto reikalavimą, skelbiantį, jog **“Finansų maklerio įmonė kartu su audituotomis finansinėmis ataskaitomis Lietuvos bankui turi pateikti ir įmonės išorės auditoriaus ataskaitą, kurioje turi būti nurodyta informacija, kaip finansų maklerio įmonė laikosi Įstatymo 13 straipsnio 7 ir 8 dalyse ir Taisyklių 55–70 punktuose nustatytų reikalavimų”**, teikiame tokią informaciją:

„55. Finansų maklerio įmonė, saugodama klientų teises į jiems priklausančias finansines priemones ir pinigines lėšas, privalo:

55.1. saugoti duomenis apie klientams priklausančias finansines priemones bei pinigines lėšas ir tvarkyti sąskaitas tokiu būdu, kad bet kuriuo metu ir nedelsiant kliento turtą būtų galima atskirti nuo kitų klientų turto ir nuo įmonės turto.“

Mažinant veiklos riziką, visos klientų finansinės priemonės – piniginės lėšos perduotos saugoti AB SEB bankas. Klientų piniginiams lėšoms saugoti atidaryta speciali patikėtinė sąskaita. Įmonės viduje emitentų (30 VT) ir klientų (11VT) finansinių priemonių apskaita tvarkoma sertifikuotoje programoje „Francina“, prie kurios jungiamasi saugiu UAB „Baltnetos komunikacijos“ VPN ryšiu.. Kiekvieno kliento turtas yra apskaitomas atidarant jam atskirą finansinių priemonių (FP) sąskaitą ir piniginę sąskaitą, operacijoms su FP.

„55.2. saugoti duomenis ir sąskaitas tvarkyti taip, kad būtų užtikrintas duomenų ir sąskaitų tikslumas, kad jie atitiktų saugomas klientų finansines priemones ir pinigines lėšas;“

Visi įrašai apie klientų operacijas atliekami programoje „Francina“ iki darbo dienos pabaigos.

„55.3. reguliariai tikrinti įmonės vidaus sąskaitas ir duomenis su trečiųjų asmenų, pas kuriuos yra laikomas klientų turtas, sąskaitomis ir duomenimis;“

Visi įrašai programoje „Francina“: daromi remiantis iš Nasdaq CSD ar kitų sąskaitų tvarkytojų gautais sąskaitų išrašais. Klientų sąskaitų likučiai kaip FP, taip ir piniginių sąskaitų operacijoms su FP nuolat tikrinamos su atitinkamais sąskaitų išrašais bankuose ir pas tarpininkus.

„55.4. imtis veiksmų, reikalingų užtikrinti, kad kliento finansinės priemonės, saugomos trečiojo asmens laikantis Taisyklių 58–60 punktų reikalavimų, būtų atskirtos nuo finansinių priemonių, priklausančių finansų maklerio įmonei, ir nuo finansinių priemonių, priklausančių tam trečiajam asmeniui; tuo tikslu pasitelkti ir naudoti tokias priemones kaip atskiros sąskaitos trečiosios šalies apskaitoje arba kitos lygiavertės priemonės, padedančios pasiekti tokį pat kliento turto saugumo lygį;“

Savo sąskaita Įmonė finansinėmis priemonėmis neprekiauja. Atidarant sąskaitas pas tarpininkus klientams visada atidaromos atskiros sąskaitos, operacijoms su FP atlikti, pagal galimybes pasirašomos atskiras susitarimas, siekiant apsaugoti Klientų turtą. Programa „Francina“ taip pat užtikrina Klientų FP atskyrimą.

„55.5. imtis veiksmų, reikalingų užtikrinti, kad kliento lėšos, kurios, laikantis Taisyklių 61–67 punktų reikalavimų, saugomos centriniame banke, kredito įstaigoje, trečiojoje šalyje licencijuotame banke arba tinkamame pinigų rinkos fonde, būtų apskaitomos sąskaitoje ar sąskaitose, atskirtose nuo sąskaitų, kuriose apskaitomos finansų maklerio įmonei priklausančios piniginės lėšos;“

Piniginės lėšos apskaitomos ir saugomos AB SEB banko patikėtinėje sąskaitoje, taip pat apskaitomos atitinkamose užbalansinėse sąskaitose.

„55.6. imtis reikiamų organizacinių priemonių, skirtų sumažinti klientų turto ar su klientų turtu siejamų teisių praradimo ar sumažėjimo rizikai, kuri gali kilti dėl neteisėto klientų turto naudojimo, sukčiavimo, netinkamo administravimo, nepakankamo duomenų saugojimo ar kitokio aplaidumo.“

Tai nustatyta ir įgyvendinta Įmonės valdybos patvirtintoje Veiklos organizavimo politikoje. Įmonės darbuotojai supažindinami ir įsipareigoja laikytis galiojančios tvarkos, reglamentų ir nuostatų, kurių pagrindu siekiama sumažinti riziką dėl galimai neteisėto klientų turto naudojimo, sukčiavimo, netinkamo administravimo, nepakankamo duomenų saugojimo ar kitokio aplaidumo. Apskaita tvarkoma atskiroje darbo vietoje. Prie duomenų įvedimo ir jų apdorojimo prieina tik atsakingas už VP apskaitą darbuotojas.

„56. Neaktualu.

57. Neaktualu.

58. Finansų maklerio įmonė turi teisę saugoti klientams priklausančias finansines priemones trečiojo asmens atidarytoje sąskaitoje ar sąskaitose su sąlyga, kad finansų maklerio įmonė

profesionaliai, rūpestingai ir kruopščiai renkasi tą trečiąjį asmenį ir reguliariai peržiūri paskirto trečiojo asmens ir susitarimų dėl finansinių priemonių saugojimo tinkamumą. Finansų maklerio įmonė, siekdama užtikrinti klientų teises, privalo atsižvelgti į tokio trečiojo asmens patirtį ir reputaciją rinkoje, taip pat į su finansinių priemonių saugojimu susijusius teisės aktų reikalavimus ir rinkos praktiką.“

Pasirašant sutartį su tarpininku – AB SEB banku, Įmonė atsižvelgė ne tik į klientų norą dirbti per konkretų tarpininką, bet ir jo patirtį finansų priemonių rinkose, atitiktį numatomoms operacijoms, licencijavimą ir t.t. Pagal turimą viešai prieinamą informaciją, AB SEB Bankas yra vienas iš stambiausių ir labiausiai patikimiausių Švedijos bankų, todėl rimtesnių problemų lyg ir neturėtų kilti.

„59. Jei jurisdikcijoje, kurioje finansų maklerio įmonė siūlo saugoti klientų finansines priemones pas trečiąjį asmenį, finansinių priemonių saugojimui kito asmens sąskaita taikomas specialus reglamentavimas ir priežiūra, finansų maklerio įmonė neturi teisės klientų finansinių priemonių saugoti toje jurisdikcijoje pas tokį trečiąjį asmenį, kuriam specialus reglamentavimas ir priežiūra nėra taikomi.“

Pasirašant sutartį su tarpininku, Įmonėje buvo aptartos visos galimybės atskirti ir maksimaliai apsaugoti klientų lėšas.

„60. Neaktualu.

61. Finansų maklerio įmonė, gavusi kliento lėšas, privalo nedelsdama pervesti jas į vieną ar kelias sąskaitas, atidarytas vienoje ar keliose iš šių įstaigų:

61.1. centriniame banke;

61.2. Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje licencijuotoje kredito įstaigoje;

61.3. trečiojoje šalyje licencijuotame banke;

61.4. tinkamame pinigų rinkos fonde.“

Tarpininkas, su kuriuo Įmonė turi pasirašiusi bendradarbiavimo sutartį, savo sąskaitas turi licencijuotose kredito įstaigose.

„62. Neaktualu.

63. Taisyklių 55.5 ir 61.4 papunkčiuose sąvoka „tinkamas pinigų rinkos fondas“ yra suprantama kaip Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje licencijuotas kolektyvinio investavimo subjektas, taip pat kitas investavimo subjektas, kuris yra prižiūrimas ir, jei taikoma, yra valstybės narės įgaliotos institucijos licencijuotas pagal tos valstybės narės nacionalinių teisės aktų reikalavimus ir atitinka šias sąlygas:

63.1. pagrindinis jo investavimo tikslas – palaikyti grynąją investavimo subjekto turto vertę: arba pastovią nominaliąją vertę (grynosios pajamos), arba investuotojų pradinio kapitalo vertės ir pajamų sumą;

63.2. siekdamas savo pagrindinio investavimo tikslo, jis privalo investuoti tik į aukštos kokybės pinigų rinkos priemones, kurių išpirkimo terminas arba iki išpirkimo likęs laikas neviršija 397 dienų, arba kurių nuolatinis pajamingumas nustatomas atsižvelgiant į tokį išpirkimo terminą, o išpirkimo termino vidutinis svertinis vidurkis yra 60 dienų. Pagrindinio investavimo tikslo gali būti siekiama papildomai investuojant į indėlius kredito įstaigose; 63.3. jis turi užtikrinti likvidumą ir atsiskaitymus vykdyti tą pačią arba kitą dieną.“

Neaktualu.

„64. Taisyklių 63.2 papunktyje minimomis aukštos kokybės pinigų rinkos priemonėmis laikomos tokios pinigų rinkos priemonės, kurioms visos jas vertinusios kompetentingos reitingo agentūros suteikė aukščiausių įmanomą kredito reitingą. Priemonė, kurios nevertino jokia reitingo agentūra, aukštos kokybės priemone nelaikoma.“

Neaktualu.

„65. Taisyklių 64 punkte minima reitingo agentūra yra laikoma tinkama, jei ji nuolatos ir profesionaliai teikia kredito reitingus pinigų rinkos fondams ir atitinka Direktyvos 2006/48/EB 81(1) straipsnyje išorinėms kredito rizikos vertinimo institucijoms keliamus reikalavimus.“

Neaktualu. 2017 m. Įmonė nevykdė klientams priklausančių lėšų pervedimų į pinigų rinkos fondus ir kitus kolektyvinio investavimo subjektus.

„66. Jei finansų maklerio įmonė kliento lėšas saugo ne centriniame banke, ji privalo profesionaliai, rūpestingai ir kruopščiai pasirinkti kredito įstaigą, banką ar pinigų rinkos fondą, kuriuose ketina saugoti klientų lėšas, ir periodiškai peržiūrėti jų tinkamumą bei susitarimus dėl šių lėšų

saugojimo. Finansų maklerio įmonės, siekdamos užtikrinti klientų turtinių teisių apsaugą, turi atsižvelgti į tokių įstaigų ir pinigų rinkos fondų patirtį bei reputaciją rinkoje, taip pat į kitus teisinius ir priežiūros reikalavimus bei rinkos praktiką, susijusią su klientų lėšų saugojimu.“

Pasirašant sutartį su tarpininku, atsižvelgta ne tik į klientų norą dirbti per konkretų tarpininką, bet ir į šio trečiojo asmens patirtį finansų priemonių rinkose, atitiktą numatomoms operacijoms, licencijavimą ir t. t.

„67. Finansų maklerio įmonės klientai turi teisę nesutikti, kad jų lėšos būtų saugomos tinkamame pinigų rinkos fonde.“

Neaktualu. Tokių atvejų Įmoneje per 2017 ir ankstesnius metus nebuvo.

„68. Finansų maklerio įmonė neturi teisės sudaryti susitarimų dėl vertybinių popierių finansavimo sandorio, kai susitarimo objektas yra finansų maklerio įmonės saugomos klientui priklausančios finansinės priemonės, taip pat kitaip naudotis klientui priklausančiomis finansinėmis priemonėmis savo sąskaita arba kito finansų maklerio įmonės kliento sąskaita, išskyrus atvejus, kai yra tenkinamos šios sąlygos:

68.1. klientas finansų maklerio įmonei yra davęs aiškų išankstinį sutikimą tam tikromis sąlygomis naudotis jam priklausančiomis finansinėmis priemonėmis. Sutikimas neprofesionalių klientų atveju turi būti patvirtintas kliento parašu ar kitu alternatyviu būdu;

68.2. naudojimuisi klientui priklausančiomis finansinėmis priemonėmis turi būti nustatytos konkrečios sąlygos, su kuriomis klientas sutinka.“

Neaktualu. Įmonė 2017 metais nebuvo sudariusi 68.p. nurodytų sandorių.

„69. Finansų maklerio įmonė neturi teisės sudaryti susitarimų dėl vertybinių popierių finansavimo sandorio, kai susitarimo objektas yra finansų maklerio įmonės kliento finansinės priemonės, kurios yra saugomos trečiojo asmens atidarytoje ir jo aptarnaujamoje bendroje (angl. omnibus) sąskaitoje, taip pat kitaip naudotis tokioje sąskaitoje saugomomis finansinėmis priemonėmis savo sąskaita arba kito finansų maklerio įmonės kliento sąskaita, išskyrus atvejus, kai, be Taisyklių 68 punkte nustatytų sąlygų, yra laikomasi bent vieno iš šių reikalavimų:

69.1. kiekvienas klientas, kurio finansinės priemonės yra saugomos toje pačioje klientų vardu atidarytoje bendroje (angl. omnibus) sąskaitoje, yra davęs aiškų išankstinį sutikimą Taisyklių 68.1 papunktyje nustatyta tvarka;

69.2. finansų maklerio įmonė privalo turėti tinkamas sistemas ir kontrolės priemones, užtikrinančias, kad yra naudojamos tik tomis finansinėmis priemonėmis, kurios priklauso klientams, davusiems aiškų išankstinį sutikimą Taisyklių 68.1 papunktyje nustatyta tvarka.“

Neaktualu. Įmonė nebuvo sudariusi 69.p. minimų sandorių.

„70. Finansų maklerio įmonė privalo saugoti duomenis ir informaciją apie klientą, kurio sutikimu buvo naudojamos jam priklausančiomis finansinėmis priemonėmis, taip pat duomenis apie kiekvieno sutikimą davusio kliento finansinių priemonių skaičių, kad prireikus būtų galima teisingai paskirstyti nuostolius, kilusius dėl naudojimosi klientams priklausančiomis finansinėmis priemonėmis.“

Šie reikalavimai vykdomi. Tokio pobūdžio nusiskundimų iš klientų nebuvo užregistruota.

20. Mūsų nuomone, pagal vykdomos veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą bei teikiamų investicinių paslaugų ir vykdomos investicinės veiklos pobūdį ir įvairovę informacinės sistemos visais reikšmingais atžvilgiais yra tinkamos.

Kitų reikšmingų pastebėjimų dėl aukščiau išvardintų dalykų, kiek tai taikytina tokio dydžio ir veiklos pobūdžio Įmonei, neturime.

VIII. KITI AUDITUOJAMOS ĮMONĖS VALDYMUI SVARBŪS DALYKAI

21. Audito ataskaitos dalyje „Kiti įmonės valdymui svarbūs dalykai“ Reglamento 11 straipsnio 2 dalies d, k, o punktuose ir p punkto i papunktyje reikalaujama pateikti tokią informaciją:

„d) apibūdinamas keitimosi informacija su audito komitetu ar audituojamoje įmoneje lygiavertės funkcijas atliekančiu organu, valdymo organu ir administraciniu ar priežiūros organu pobūdis, dažnumas ir apimtis, įskaitant susitikimų su tais organais datas;“

Įmonėje nedidelis darbuotojų skaičius ir, mūsų nuomone, nedidelė veiklos operacijų apimtis, todėl Audito komitetas nesudarytas. Faktiškai Audito komiteto funkcijas vykdo Įmonės vadovas, kuris yra valdybos narys. Kiti 2 valdybos nariai, mūsų nuomone, finansinių ataskaitų rinkinių audito klausimais nesidomi.

Mūsų audito įmonė ir atsakingas auditorius-partneris šios Įmonės finansinių ataskaitų rinkinių auditą atlieka nuo 2015 metų – pirmą kartą buvo audituojamas metinis finansinių ataskaitų rinkinys už 2014 metus. Per tą laikotarpį pakankamai visapusiškai išnagrinėta Įmonės gamybinė ir finansinė veikla, jos veiklos specifika, galimos ir realios problemos, ją reglamentuojantys teisės aktai, darbuotojų ir vadovų kompetencija, patikimumas, jų teigiamos ir neigiamos savybės. Prireikus operatyviai ir dalykiškai bendraujama su Lietuvos banko priežiūros tarnybos specialistais ir atsakingais darbuotojais.

Mūsų įsitikinimu, bendravimo efektyvumas su audituojamų įmonių vadovais ir darbuotojais ar su jų darbo priežiūrą vykdančiomis institucijomis priklauso ne nuo susitikimų datų ir jų fiksavimo, o tinkamo pasirengimo susitikimui aptarti visus audito atlikimo procedūrinius klausimus, išsiaiškinant galimas rizikas, jų įtaką ir galimą grėsmę finansinių ataskaitų duomenų kokybei ir pan. Po tokių susitikimų yra rengiamas ir pateikiamas (paprastai elektroniniu paštu) auditui reikalingos informacijos sąrašas, nurodant jos pateikimo terminus ir pan.

Ne vienerių metų praktika patvirtino, kad *susitikimas prieš planuojant audito strategiją ir taktiką (2018 metais įvyko sausio 11 d), yra pats efektyviausias*, nes nuo to priklauso tolesnis bendravimo dažnumas su vadovu, apskaitos ir kitais darbuotojais. Per praėjusius trejus bendravimo metus dažni susitikimai su vadovu nebuvo praktikuojami. Toks susitikimas su vadovu ir kitais darbuotojais *visuomet rengiamas* jau parengus Nepriklausomo auditoriaus išvados ir audito ataskaitos projektus. Audito metu atsirandantys klausimai paprastai visada sprendžiami operatyviai, mobilių ryšių priemonėmis. Mūsų nuomone, toks bendravimo stilius visiškai tenkina abi puses. Iki šiol visada rasdavome sprendimus tais atvejais, kuomet atsirasdavo skirtingi vertinimai.

„k) nurodomi atliekant auditą nustatyti svarbūs klausimai, susiję su faktiniu ar įtariamu įstatymų ir kitų teisės aktų arba įstatų nesilaikymu, jeigu manoma, kad jie yra svarbūs siekiant sudaryti galimybes audito komitetui atlikti savo užduotis;“

Mūsų nuomone, į šį klausimą atsakyta ankstesnėje dalyje

„o) nurodoma, ar audituojama įmonė pateikė visus prašytus paaiškinimus ir dokumentus;“

Iš esmės visa prašoma informacija auditoriui buvo pateikta suderintu laiku ir jos kokybei esminių priekaištų neturime. Abipusis bendravimas audito metu iš esmės visada buvo geranoriškas, dalykiškas ir pagarbus.

„p- i) bet kokie dideli sunkumai, su kuriais susidurta atliekant teisės aktų nustatytą auditą;

Su jokiais sunkumais ir problemomis audito metu nebuvo susidurta.

22. Be pirmiau nurodytų Reglamento reikalavimų audito ataskaitos dalyje „Kiti įmonės valdymui svarbūs dalykai“ turi būti pateikiama informacija apie kitus audituojamos įmonės valdymui svarbius dalykus, jei auditorius turi pastabų (išskyrus tuos dalykus, kurie buvo išdėstyti kitose audito ataskaitos dalyse), pavyzdžiui:

„22.1. abejonės dėl audituojamos įmonės vadovybės garbingumo;“

Tokių abejonių iki šiol nekilo.

„22.2. pastebėtos apgaulės, kurias vykdė audituojamos įmonės vadovybė.“

Pagrindinė atsakomybė už apgaulės ir klaidų prevenciją bei nustatymą tenka Įmonės vadovams.

Audito metu faktų ar pastebėjimų dėl audituojamos įmonės vadovybės apgaulės ar neatsakingumo priimant sprendimus aktualiais veiklos klausimais, pinigų plovimo atvejų ar Lietuvos Respublikos teisės aktų pažeidimų vykdant teisės aktų reikalavimus nebuvo nustatyta.

Dėl auditui būdingų įgimtų apribojimų yra neišvengiama rizika, kad kai kurie vadovybės sprendimai dėl galimos vadovybės apgaulės ir reikšmingi iškraipymai finansinėse ataskaitose gali būti neaptikti, net jeigu auditas buvo tinkamai suplanuotas ir atliktas pagal Tarptautinius audito standartus.

NUMATYTI DALYKAI

23. „Audito ataskaitos dalyje „Kiti finansinių ataskaitų audito sutartyje numatyti dalykai“ turi būti pateikiama informacija apie kitus finansinių ataskaitų audito sutartyje numatytus dalykus, išskyrus išdėstytus kitose audito ataskaitos dalyse, į kuriuos auditorius turėjo atkreipti dėmesį atlikdamas finansinių ataskaitų auditą, jei tokie buvo numatyti finansinių ataskaitų audito sutartyje.“

Kitos audito paslaugos audito sutartyje nebuvo numatytos ir nebuvo atliekamos.

Audito užduoties partneris

Jonas Bronislovas Bareiša

Po tris nepriklausomo auditoriaus išvados ir audito ataskaitos egzempliorius gavau. Audito sutarties sąlygas auditorius įvykdė. Pretenzijų auditoriui neturiu.

Steponkus & Co FM AB
direktorius

Giedrius Steponkus

2018 m. vasario d.